

**VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS PATEIKTŲ LIETUVOS RESPUBLIKOS POZICIJŲ DĖL KLAUSIMŲ, SVARSTOMŲ
2018 M. SPALIO 11-12 D. EUROPOS SĄJUNGOS TEISINGUMO IR VIDAUS REIKALŲ TARYBOJE APIBENDRINIMAS**

SVARSTOMI KLAUSIMAI	KLAUSIMO ESMĖ	LIETUVOS POZICIJA
<p>Reglamentas, kuriuo iš dalies keičiamas Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų reglamentas</p> <p><i>- Politiniai debatai</i></p>	<p>Remdamasi per dvejus metus nuveiktu darbu, Komisija siūlo dar labiau sustiprinti Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgas ir suteikti joms tinkamą tikslų mastą, kuris atitiktų bendrus iššūkius, su kuriais susiduria Europa valdydama migraciją ir sienas.</p> <p>Nors Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų įgaliojimai išplečiami, jų funkcija yra remti valstybės nares ir jie nepakeičia valstybių narių atsakomybės išorės sienų valdymo ir grąžinimo srityje.</p> <p><u>Pasiūlymą sudaro šie elementai:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Iki 2020 m. – nuolatinės 10 000 operatyvinių darbuotojų pajėgos. Siekiant užtikrinti nuspėjamus ir tinkamus išteklius, agentūra galės pasikliauti savo pačios darbuotojais ir savo pačios įranga, pvz., laivais, orlaiviais ir transporto priemonėmis. Vykdomieji įgaliojimai. Vadovaujant ir kontroliuojant valstybei narei (toliau – VN), kurioje jie yra dislokuoti, siekiant užtikrinti jų visapusišką veiklos rezultatyvumą, ES sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų nariai galės vykdyti užduotis, kurioms reikalingi vykdomieji įgaliojimai, pvz., tikrinti tapatybę, leisti arba atsisakyti leisti atvykti kertant išorės sienas ir sulaikyti asmenis prie sienos; Daugiau paramos grąžinimui. Agentūra dabar ne tik organizuos ir finansuos bendras grąžinimo operacijas, bet ir galės teikti paramą vykdant grąžinimo procedūras VN- 	<p><i>Diskusinis dokumentas šiuo darbotvarkės klausimu kol kas negautas.</i></p> <p>LT pozicija dėl viso Reglamento projekto:</p> <p>Sveikiname pasiūlymą, kuriuo siekiama pagerinti ES pajėgumus valdyti bei stiprinti ES išorės sienas, padidinti Agentūros vaidmenį bendradarbiaujant su trečiosiomis valstybėmis bei grąžinimų srityse. Turėdami atsakomybę saugoti ES išorės sieną, suprantame, kad efektyvi išorės sienų kontrolė yra viena iš esminių sąlygų Šengeno erdvės be vidaus sienų kontrolės, funkcionavimui, todėl visada remiame pasiūlymus dėl ES išorės sienų kontrolės stiprinimo. Sutinkame, kad šis pasiūlymas būtų nagrinėjamas prioriteto tvarka.</p> <p>Sutinkame, kad šiandien Frontex, patiria tam tikrus sunkumus dėl nepakankamo ir savanoriško valstybių narių indėlio į Agentūros koordinuojamas operacijas, nes stebimas nuolatinis trūkumas tiek personalo, tiek ir techninių resursų.</p> <p>Iš esmės, <u>pritariame Europos sienų ir pakrančių apsaugos nuolatinį pajėgumų sukūrimui.</u></p> <p>Sveikiname siekį užsitikrinti pasiūlyme numatytą privalomą pareigūnų būrį, tačiau tik tokiu atveju, jei suformuotas būrys nesusilpnins valstybių narių nacionalinių pajėgumų, nepadarys valstybių sienų pažeidžiamų.</p> <p>Taip pat abejojame dėl:</p> <p>- dėl fiksuoto 10 000 pajėgų skaičiaus. Manome, kad reglamente nereikėtų nustatyti fiksuoto pareigūnų būrio skaičiaus, o realus skaičius turėtų būti nustatomas, remiantis rizikos analizės vertinamais mažiausiai 3 metų laikotarpiui (skaičius galėtų tvirtinti Frontex valdančioji taryba). Pažymime, kad pareigūnų priėmimas, apmokymai ir praktinių įgūdžių įgijimas reikalauja VN ilgalaikio planavimo, t.y. turime aiškiai</p>

SVARSTOMI KLAUSIMAI	KLAUSIMO ESME	LIETUVOS POZICIJA
	<p>se, pvz., padėti nacionalinėms valdžios institucijoms, kurios tebėra atsakingos už faktinių sprendimų grąžinti priėmimą, nustatyti neteisėtai esančius ne ES šalių piliečius, įgyti kelionės dokumentus ir parengti sprendimus grąžinti;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Glaudesnis bendradarbiavimas su ES nepriklausančiomis šalimis. Gavusi išankstinių atitinkamos šalies leidimą, agentūra galės vykdyti bendras operacijas ir dislokuoti darbuotojus už ES ribų ir ne tik ES kaimyninėse šalyse. 	<p>žinoti bent 3 metų perspektyvoje realų pareigūnų poreikį ir atitinkamai padidinti nacionalinius pajėgumus.</p> <p>- siūlomo pareigūnų pajėgų 2 ir 3 kategorijos išlaikymo mechanizmo. Pagal siūlomą dalinę apmokėjimo/išlaikymo tvarką, VN negalės planuoti papildomo personalo įdarbinimo. Manome, kad Agentūra valstybės narės paskirtiems pajėgų nariams turėtų skirti pilną finansinį išlaikymą, nepriklausomai nuo jų delegavimo laikotarpio į operacijas.</p> <p>- Pasisakome už aišku Agentūros papildomo (įskaitant administracines funkcijas atliekančio) personalo poreikį. Naujo personalo turi būti tiek, kiek reikia. Jis turi būti nuolat ir efektyviai panaudojamas.</p> <p>Manome, kad pasiūlymas turi būti <u>ambicingesnis stiprinant ES išorės sienų apsaugą</u>. Iki šios dienos išorės sienų stebėjimas išlieka teisiškai mažiau sureguliuota sritimi ir tai tiesiogiai įtakoja ES išorės sienų saugumą. Kiekviena valstybė narė nacionalinėse sistemose priemonės dėl sienų stebėjimo taiko skirtingai. Atsižvelgiant į tai, <u>siūlome į pasiūlymą įtraukti aiškias nuostatas susijusias su ES išorės sienų stebėjimo standartų sukūrimu [komitologijos procedūros pagalba] bei užtikrinti papildomą ES finansavimą valstybėms narėms tokio standarto diegimui.</u></p> <p><u>Pritariame pasiūlymui stiprinti EUROSUR veiklos veiksmingumą.</u> Manome, kad išplesta aprėptis apims daugumą integruoto sienų valdymo elementų. Tai užtikrins geresnį kritinių situacijų prie ES išorės sienų ir trečiojoje šalyse nustatymą, numatymą ir reagavimą į jas.</p> <p>Palaikome siūlymus efektyviau kovoti su nepilnuoju orlaiviais ar įartiniais išorės skrydžiais, jei tokia informacija būtų teikiama ES oro stebėsenos agentūrai į EUROSUR, per kurią vėliau būtų pateikta atitinkamos valstybės narės Nacionalinio koordinacinio centro reagavimui ar analizei.</p>

SVARSTOMI KLAUSIMAI	KLAUSIMO ESME	LIETUVOS POZICIJA
<p>Gražinimo direktyva (nauja redakcija)</p> <p><i>- Politiniai debatai</i></p>	<p>Tikslinės Gražinimo direktyvos peržiūros tikslas – paspartinti gražinimo procedūras, geriau išvengti pasislėpimo ir neteisėto antrinio judėjimo, taip pat padidinti gražinimo veiksmingumą kartu laikantis visų pagrindinių teisių.</p> <p>Pasiūlyme numatoma nauja pasienio procedūra. Asmenims, kurių prieglobsčio prašymai buvo atmesti atliekant pasienio procedūras, bus tiesiogiai taikomos supaprastintos gražinimo procedūros nenustatant savanoriško išvykimo laikotarpio ir sutrumpinant skundų pateikimo terminą. Taip bus užtikrinta, kad sprendimai grąžinti bus priimti greitai ir visapusiškai įgyvendinti prie sienų ir kontroliuojamuose centruose.</p> <p>Ministrų klausimai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Ar galite pritarti siūlomai pasienio procedūrai ir/ar nurodyti, kaip ši procedūra galėtų būti patobulinta?</i> - <i>Kokiomis sąlygomis galite palaikyti privalomą pasienio procedūros taikymą Prieglobsčio procedūros reglamento kontekste?</i> 	<p>Iš esmės palaikome Komisijos pasiūlymą dėl Gražinimo direktyvos peržiūros.</p> <p>Teigiamai vertiname siūlomą pasienio procedūrą gražinimo kontekste, kuri, tikimės, užtikrins greitesnį ir sklandesnį sprendimų dėl trečiųjų šalių piliečių gražinimo įgyvendinimą, padidins gražinimo procedūrų efektyvumą, kartu sumažins valstybėms narėms tenkančią finansinę ir administracinę naštą.</p> <p>Palaikome pasienio procedūros taikymą Prieglobsčio procedūros reglamento kontekste su sąlyga, kad pasienio procedūra būtų privaloma tik tam tikrais atvejais.</p> <p>Lietuva šiuo metu netaiko pasienio procedūros, infrastruktūros galimybės pasienyje yra ribotos, todėl mums labai svarbu, kad būtų užtikrinta galimybė taikyti pasienio procedūrą arti sienos arba tranzito zonoje, o neproporcingai didelio atvykstančiųjų srauto atveju – ir kitose vietose.</p> <p>Siekiant efektyvios gražinimo politikos, lemiamas veiksnys yra partnerių pasiryžimas bendradarbiauti ir priimti savo gražinamus piliečius, tad darbas dėl tinkamų ir tikslinių paskatų trečiosiomis šalimis turi būti tęsiamas.</p> <p>Direktyvoje taip pat siūlome numatyti galimybę trečiosios šalies pilietį grąžinti į bet kurią trečiąją šalį, kuri sutinka jį priimti, nepažeidžiant</p>

SVARSTOMI KLAUSIMAI	KLAUSIMO ESMĖ	LIETUVOS POZICIJA
		<p>negražinimo principo, t. y. siūlome praplėsti sąvoką „gražinimas“.</p> <p>Be to, siūlome pasiūlymą papildyti nuostatomis dėl abipusio gražinimų sprendimų pripažinimo.</p>
<p>Komisijos pasiūlymai dėl daugiametės finansinės programos</p> <p>a) Reglamentas, kuriuo įsteigiamas Prieglobsčio ir migracijos fondas</p> <p>b) Reglamentas, kuriuo įsteigiamas Sienų valdymo ir vizų priemonė, įtraukta į Integruoto sienų valdymo fondą</p> <p>c) Reglamentas, kuriuo įsteigiamas Vidaus saugumo fondas</p> <p>- <i>Politiniai debatai</i></p>	<p>Ministrai kviečiami aptarti migracijos išorės dimensijos veiksmų finansavimą naujoje ES finansinėje perspektyvoje, o konkrečiau, ES išorės veiksmų instrumentų (pvz., Kaimynystės, vystymosi ir tarptautinio bendradarbiavimo instrumentas, ES Afrikos patikos fondas, kt.) ir ES vidaus reikalų srities fondų tarpusavio suderinamumą ir papildomumą.</p> <p><i>Pirm. šalis kelia šiuos klausimus:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Ar palaikote idėją, kad vidaus reikalų srities fonduose (tematinėje priemonėje, angl. thematic facility) būtų numatyta pakankamai lėšų, skirtų migracijos išorės aspektams finansuoti, taip sustiprinant vidaus reikalų srities fondų išorės dimensiją?</i> - <i>Kaip gali būti užtikrintas nuoseklumas, papildomumas ir sinergijų pasirenkant tarp įvairių ES migracijos aspektų finansavimo galimybių? Kaip užtikrinti geresnį koordinavimą?</i> 	<p>Efektų migracijos valdymas išlieka ES iššūkiu, kurio sprendimui ir toliau reikės nuoseklių, tikslingų ir kryptingų ES ir visų valstybių narių pastangų bei priemonių, tame tarpe ir finansinių, mobilizavimo.</p> <p>Taikant visaapimančią požiūrį į migracijos valdymą, ES vis daugiau dėmesio skiria migracijos išorės dimensijai. Manome, kad darbas su pagrindinėmis migracijos priežastimis pirmiausia ir didžiąją dalimi turi būti finansuojamas ES išorės veiksmų instrumentais (Kaimynystės, vystymosi ir tarptautinio bendradarbiavimo instrumentas, ES Afrikos patikos fondas). Tuo tarpu vidaus reikalų srities fondai ir juose išorės dimensijai numatytos lėšos galėtų papildyti migracijos išorės dimensijos veiksmų finansavimą. Sutinkame, kad tam tikri migracijos valdymo išorės aspektai būtų finansuojami per vidaus reikalų srities fondų tematinę priemonę (<i>thematic facility</i>), su galimybe valstybėms narėms įtraukti atitinkamas priemones į savo nacionalines programas.</p> <p>Sutinkame, kad panaudojant ES išorės veiksmų instrumentus bei vidaus reikalų fondų lėšas būtina užtikrinti migracijos išorės dimensijos finansavimo nuoseklumą, papildomumą ir sinergiją. Todėl pasisakome už geresnį koordinavimą, kuris</p>

SVARSTOMI KLAUSIMAI	KLAUSIMO ESMĖ	LIETUVOS POZICIJA
		užtikrintų veiklų matomumą, skaidrumą, valstybių narių įsitraukimą ir geresnę komunikaciją tiek tarpusavyje, tiek su Komisija. Manome, kad ieškant tinkamo koordinavimo mechanizmo, būtina įvertinti dabartinės ir/ar praeitos finansinės perspektyvos patirtį.
<p>Bendros Europos prieglobsčio sistemos reforma ir perkėlimas į ES</p> <p>a) Dublino reglamentas</p> <p>b) Priėmimo sąlygų direktyva</p> <p>c) Priskyrimo reglamentas</p> <p>d) Prieglobsčio suteikimo tvarkos reglamentas</p> <p>e) EURODAC reglamentas</p> <p>f) ES prieglobsčio agentūros reglamentas</p> <p>g) Perkėlimo į ES sistemos reglamentas</p> <p><i>Pažangos ataskaita</i></p>	<p><i>2016-05-04 pateiktas I-asis Bendros Europos prieglobsčio sistemos (BEPS) reformos pasiūlymų paketas:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. nauja redakcija išdėstytas Dublino reglamentas, kuriuo nustatomi valstybės narės, kuri yra atsakinga už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai; 2. Reglamentas dėl ES prieglobsčio agentūros, kuriuo pakeičiamas EASO reglamentas; 3. nauja redakcija išdėstytas Reglamentas dėl sistemos EURODAC sukūrimo. <p><i>2016-07-13 pateiktas II-asis BEPS reformos pasiūlymų paketas:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Reglamentas, kuriuo nustatoma bendra tarptautinės apsaugos tvarka ES (Procedūrų reglamentas); 5. Reglamentas dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų (Priskyrimo reglamentas arba Kvalifikacinis reglamentas); 6. nauja redakcija išdėstyta Direktyva dėl tarptautinės apsaugos prašytojų priėmimo sąlygų (Priėmimo sąlygų direktyva); 7. Reglamentas, kuriuo nustatoma Sąjungos lygmens perkėlimo į ES sistema (Resettlement schema). 	<p>Diskusija nenumatoma, todėl siūloma išklausti pateiktą informaciją apie pažangą derybose dėl 7 išvardintų teisėkūros pasiūlymų.</p>

SVARSTOMI KLAUSIMAI	KLAUSIMO ESMĖ	LIETUVOS POZICIJA
	<p><i>Derybų esama padėtis</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Dėl Dublino reglamento vis dar yra valstybių narių nuomonių skirtumai tiek dėl atsakomybės, tiek solidarumo (svarbiausias elementas – privaloma prieglobsčio prašytojų alokacija); • dėl 3 pasiūlymų – Kvalifikavimo reglamento, <i>Resettlement</i> reglamento ir Priėmimo sąlygų direktyvos – dėl kurių pirmininkaujant Bulgarijai buvo pasiektas preliminarus sutarimas su EP, tačiau vėliau nebuvo patvirtintas Coreper, EP toliau tęsti derybų neketina; • dėl kitų 3 pasiūlymų - ES prieglobsčio agentūros reglamento, EURODAC reglamento ir Procedūrų reglamento – pirmininkaujanti Austrija tęsia darbus. 	